

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet u Rijeci

tel. (051) 265-600 (051) 265-602 faks. (051) 216-099
e-adresa: dekanat@ffri.hr
mrežne stranice: <http://www.ffri.uniri.hr>

SVEUČILIŠTE U RIJECI

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

Studijski program:
Povijest
dvopredmetni diplomski studij
nastavničkog smjera

Izvedbeni planovi
Ljetni semestar akademske godine 2017./2018.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	POVIJEST NACIONALNIH IDEOLOGIJA I POKRETA 19.- 20.ST.
Studij	Obavezni kolegij. Diplomski studij povijesti
Semestar	II.
Akademска godina	2017./2018.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 18:15 -20:00, učionica 205
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Jedan dio materijala (knjige i video) je na engleskom jeziku i od studenata se očekuje sposobnost praćenja i čitanja uz pomoć nastavnika
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Vjekoslav Perica
Kabinet	439
Vrijeme za konzultacije	Srijedom 17-18 sati i četvrtkom od 11-12 i 17-18 sati.
Telefon	051-265-638 (tajnica) 265-734 (prof. dr. VP)
e-mail	vperica@ffri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

U uvodu se objašnjava pojam nacionalizma i svjetski povijesni kontekst u kome je nastao te komparativna metodologija. Zatim analizira slijedeće povijesne teme: kapitalizam i nacionalizam, moderna nacionalna država, nacionalističke revolucije, nacionalizam i imperijalizam, nacionalizam i rat, nacionalizam i religija, nacionalizam i kultura, građanski i etnički te religijski nacionalizmi. Daje se pregled ciklusa formiranja nacionalnih država od 17. do 20. stoljeća u Europi, Americi i Aziji. Detaljno se obraduju primjeri prvih uspješno formiranih nacija: Nizozemske i Engleske. Zatim se obraduju primjeri zastoja u nacionalnom razvoju i konflikta koji su iz takvih nacionalnih projekata izbili e.g. Sjeverna Irska, Palestina-Izrael, Indija-Pakistan, Tibet, Katalonija, zatim narodi bez država e.g. Kurdi, te problem genocida.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se od studenata da prepoznaju, prihvate činjenice s razumijevanjem. Pravilno definirati, interpretirati i razlikovati međusobno pojam nacije, nacionalizma i nacionalne države te srodnih fenomena (etnicitet, religijski nacionalizam). Opisati, usporediti i analizirati izabrane i obrađene pokrete, ideologije, politike, u Europi i svijetu od prvih uspješnih nacionalnih država 17. do zadnjih najnovijih produkta nacionalizma 20. vijeka. Shvatiti povijesni kontekst i rezultate natjecanja nacija. Metodom analogije usporediti starije i novije primjere. Usmeno i pismeno prikazati stečeno znanje.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	0,5	8

Kontinuirane provjera znanja 1,2,3,4	2,5	23+23+23+23
UKUPNO	3	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (prema prikazu ispod ovog teksta).

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)		od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)		od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)		od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)		od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)		od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)		od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)		od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Ernest Renan, "Što je nacija?" članak/predavanje (studenti će dobiti od nastavnika kao i većinu tekstova za kolokvije)
2. Eric J. Hobsbawm. *Nacije i nacionalizam: program, mit, stvarnost*. Prijevod Nata Čengić. Zagreb: Novi Liber, 1993. Dostupno nekoliko primjeraka u knjižnici.

IZBORNA LITERATURA

Nacije i države u jugoistočnoj Europi. Nastava suvremene povijesti jugoistočne Europe. Dodatni nastavni materijal (čitanka). Urednik hrvatskog izdanja: Krešimir Erdelja. Prijevod s engleskoga: Đurđa Knežević. Solun i Zagreb: Centar za demokraciju i pomirenje u jugoistočnoj Europi, Hrvatski helsinski odbor za ljudska prava, Zagreb, 2007 (Izabrani tekstovi). Studenti će dobiti ovu knjigu od nastavnika u obliku PDF dokumenta.

Oko desetak knjiga koje će u sažecima kroz tri kolokvija biti prikazane na nastavi.

Izbor - audiovizualni materijal s interneta

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Ne vodi se formalna evidencija o pohađanju ili „ukazivanju“ u učinci, ali se vrednuje **AKTIVNOST U NASTAVI -- 8 BODOVA**. To se naročito odnosi na **poštivanje rokova za kolokvije i pravovremena izvedba kolokvija ili predaja eseja nastavniku na određeni datum bez kašnjenja i odlaganja, to su najvažnije aktivnosti u nastavi**. Glede ostalih aktivnosti, važno je sudjelovati (ne pobijediti, nego sudjelovati!) u raspravi, odnosno odgovoru ili reagirajući na pitanja i teme koje potakne nastavnik. Slobodno se izrazite, govorite smisleno i u kontekstu onog sto radimo na nastavi, mirno obrazložite svoju tezu i poštujte drukčije perspektive ostalih sudionika u raspravi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA I KOMUNIKACIJA STUDENT-NASTAVNIK:

Elektronska pošta email (najbolje nastavnikov fakultetski email vperica@ffri.hr), konzultacije u uredu nastavnika na fakultetu, sustav Merlin, tajnica Odsjeka, studentski predstavnici godine i grupni email godine: zajednički email 1. godine povijesti je "povijest1718@gmail.com"; zajednicka e-mail adresa studenata II. godine diplomskog studija povijesti povjesnicari1316@gmail.com;

Adrese za komunikaciju OBAVEZNO PROVJERAVATI NAJMANJE DVA PUTA TJEDNO, dakle

zajednički email godine i sustav Merlin i s tim započeti NAJMANJE DVA TJEDNA PRIJE REDOVNOG POČETKA NASTAVE! OVAJ NASTAVNI PLAN IMATI UZA SE CIJELI SEMESTAR!

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Varijanta 2. (bez završnog ispita) kroz kontinuirane provjere znanja u tijeku nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Dakle, Umjesto jednog, tradicionalnog, obično usmenoog završnog ispita, uspjeh studenata će se evaluirati i ocijeniti kroz 4 kontinuirane provjere znanja (međuispiti ili kolokviji, usmeni i pismeni) tijekom nastave odnosno u slučaju 4. kolokvija u prvom ispitnom roku:

1. KOLOKVIJ (KOMBINACIJA USMENOG I PISMENOG) – 23 boda. Pročitati Ernest Renan, “Što je nacija?” članak i ostale zadane tekstove ili video zapis. Pripremiti svatko samostalno oko 3-5 stranica teksta (u wordu ili pdf-u s 1,5 proredom uredno i uz ime i prezime te broj stranice) prikazati tekst uz kritički komentar i relevantna pitanja. Vodite računa kad je koji tekst/ video objavljen i koje su mu glavne teze, analizirajte ih usporedno. Na temelju vaših pisanih izvješća, prikaza zadanih tekstova, koje će te predati nastavniku, sudjelovati u raspravi na nastavi na zadani datum rasprave. Za slanje pismenog dijela kolokvija nastavniku koristite fakultetsku e-poštu nastavnika (ffri.hr). Kad zaprimi vaš rad, nastavnik šalje poruku: „zaprimljeno“ a bodove koje ste sakupili saznate do slijedećeg kolokvija.

2. KOLOKVIJ (KOMBINACIJA USMENOG I PISMENOG) – 23 boda. Pročitati obaveznu literaturu (Hobsbawm, „Nacije i nacionalizam“) i pogledati video materijal. Napisati na 3-5 stranica (font Times Roman 12 s proredom 1,5) prikaz. Dati osnovne informacije i kritički komentar te nekoliko relevantna pitanja. Vodite računa kad je tekst/video objavljen i koje su mu glavne teze. Na temelju vaših pisanih izvješća, prikaza zadanih tekstova, koje će te predati nastavniku, sudjelovati u raspravi na nastavi na zadani datum rasprave. Za slanje pismenog dijela kolokvija nastavniku koristite fakultetsku e-poštu nastavnika (ffri.hr). Kad zaprimi vaš rad, nastavnik šalje poruku: „zaprimljeno“ a bodove koje ste sakupili saznate do slijedećeg kolokvija.

3. KOLOKVIJ (USMENI) 23 bodova. Pripremiti 15 minutnu (maksimum 15 minuta!!) usmenu prezentaciju zadanog teksta: dijela knjige, članka, ili dokumentarnog filma sukladno prethodnom dogovoru s nastavnikom i s liste koju zadaje nastavnik. Dozvoljen je power point, ali ne čitati referate. O ovim prikazima, a ne samo svome, će svi morati pisati posebno izvješće u sklopu 4. kolokvija zato morate pratiti sve prikaze. Naglašavam, nemojte čitati referate nego održite malo predavanje i objašnjavajte temu pred zainteresiranom publikom koja ipak o tome ne mora ništa znati tako nastojte biti informativni i jasni.

4. KOLOKVIJ (U PRVOM ISPITNOM ROKU NA DAN ZAVRŠNOG ISPITA) – 23 bodova. (PISMENI DNEVNIK NASTAVE I KRITIČKI OSVRT NA KOLEGIJ). Napisati sažetak svega obrađenog od prvog do zadnjeg tjedna na nastavi i kritički osvt na kolegij, ovaj način rada, što ste novo naučili, što vas je najviše interesiralo, što vam je ostalo nejasno i što predlažete kako da se dalje unaprijedi kolegij. Prvo dajete jedan dnevnik rada po datumima i temama, na kraju kritički osvt na kolegij. To je dokument na oko 5-6 stranica (u wordu ili pdf-u s 1,5 proredom uredno i uz ime i prezime te broj stranice). SPOMENUTI TEME NASTAVNIKOVIH PREDAVANJA, NAPOSE TEZE I TEME KOJE JE NAGLASIO. Također dajte prikaz SVIH USMENIH PRIKAZA I PREZENTACIJA knjiga te kratke prikaze i komentare DOKUMENTARNIH FILMOVA ODNOSEN Video MATERIJALA OBRAĐENIH NA NASTAVI i rasprave poslije toga ako je bilo. Ne prepisujte od drugih ako niste bili na nastavi nego napišite da tog datuma niste bili bez navoda opravданja.

POŠALJITE NAJKASNJIJE DO 12 PODNE NA PRVI TERMIN PROVOG ISPITNOG ROKA ESEJ NASTAVNIKU. Koristite fakultetsku e-poštu nastavnika. Kad zaprimi vaš rad, nastavnik šalje poruku: „zaprimljeno“.

Ni jedan od ovih kolokvija ne smije se „preskočiti“ ili „pasti“! Nema trgovine, ni ponavljanja kolokvija.

Bodovi na kolokvijima su sastavnice za konačnu ukupnu ocjenu. Uspjeh na 1. kolokviju potreban za pristupiti 2. i tako dalje. Svaki se kolokvij mora obaviti, izvršiti na vrijeme i uspješno ocijeniti iznad 49,9% od maksimalnog broja bodova. Preskakanje odnosno propust bilo kojega od ovih kolokvija povlači konzekvene blokade prijave ispita prije ispitnog roka te takav student mora ponoviti cijeli kolegij dogodine.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. i 27. lipnja
Jesenski izvanredni	3.i 10. rujna
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
7. ožujka	Upute i nastavni plan; podjela tema i zaduženja, studijske grupe, raspored prikaza knjiga
14, 21 i 28. ožujka	Predavanja: Osnovne teorije o naciji i nacionalizmu. Pet povjesnih valova formiranja nacija, nacionalno samoodređenje naroda, zastoj u nacionalnim projektima, pregled studija-slučaja koje ćemo obraditi. Prve nacije: Nizozemska, Engleska, SAD, Francuska
4. travnja	1. KOLOKVIJ Ernest Renan i ostali zadani tekstovi
11. travnja	Velika Britanija, Republika Irska i nacionalno pitanje Sjeverne Irske, Škotsko nacionalno pitanje
18. travnja	Indija, Pakistan, Bangladeš
25. travnja	2. KOLOKVIJ Hobsbawm, Nacije i nacionalizam. Nastavak predavanja: Indija i Pakistan, Sri Lanka, Tibet
28. travnja	Izrael i Palestina
2.svibnja	Kurdi i Kurdistan, Katalonija, Ukrajina
9. svibnja	3. KOLOKVIJ Prikazi knjiga 1. grupa. Nastavak predavanja.
16. svibnja	3. KOLOKVIJ Prikazi knjiga 1. grupa. Nastavak predavanja.
23. svibnja	3. KOLOKVIJ, 1. i 2. grupa. Nastavak predavanja.
30. svibnja	3. KOLOKVIJ, 2. grupa. Nastavak predavanja
6. lipnja	Zaključak predavanja. Upute za 4. KOLOKVIJ
	Rad na 4 kolokviju.
13. lipnja	4. KOLOKVIJ NA DAN ZAVRŠNOG ISPITA U PRVOM ISPITNOM ROKU. Poslati nastavniku do 13. lipnja u podne tj. u 12 sati (najkasnije).

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest revolucija 19. i 20. stoljeća		
Studij	Diplomski studij povijesti		
Semestar	II.		
Akademска godina	2017./2018.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom od 10,15 do 12 sati, učionica 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Darko Dukovski		
Kabinet	440		
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom od 12 do 13,30		
Telefon			
e-mail	darko.dukovski@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail	rstankovic@uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij će preko predavanja analizirati uzroke, tijek i posljedice revolucionarnih društveno političkih promjena 19. i 20. stoljeća. Cilj je podučiti studente o uzrocima, tijeku i posljedicama nasilnih i radikalnih promjena društvenoga i političkog sustava od građanskih do komunističkih revolucija. Cilj je ukazati na mehanizme revolucionarnih mijena u povijesti civilizacije.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se:			
<ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje i prizvanje činjenica o revolucionarnim događajima 19. i 20. stoljeća - interpretacija i razlikovanje revolucija prema nositeljima i ciljevima - uspoređivanje, klasificiranje i objašnjenje mehanizama i ciljeva socijalno različitih revolucija - sumiranje, analitički i kritički pregled i definiranje revolucija i revolucionarnih gibanja u odnosu na šire povjesno razdoblje i kasnije događaje 			
Očekivano je da studenti razviju znanje kako primjeniti teoriji na određene studije slučaja			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
☒		☒	☒
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave, kratke zadaće	0.5	10	
1. kolokvij	0.5	30	
2. kolokvij	1	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod)			

ovog teksta).

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. David Parker, *Revolutions and the Revolutionary Tradition in the West* (2000)
2. Charles Tilly, *Europske revolucije 1492.-1992.*, Zagreb-Podgorica: Politička kultura, CID, 2006. (odabrana poglavlja)
3. John Forhan, *Theorizing Revolutions* (London: Routledge, 1997) (odabrana poglavlja)
4. James DeFronzo, *Revolutions and Revolutionary Movements* (New York: Westview Press, 2007)
5. Shiela Fitzpatrick, *The Russian Revolution*, str. 135-166
6. Hannah Arendt, *On Revolution*, str. 12-58
7. Eric Hobsbawm, *Revolutionaries*, str. 267-275
8. Mona Ozouf, "Panteon – Visoka škola mrtvih," str. 113 – 136
9. Stjepan Antoljak, "Odjeci i posljedice Francuske revolucije u hrvatskim zemaljama", *Radovi* (1989)
10. Jaroslav Šidak, "Prilozi hrvatskoj povijesti za revolucije 1848", *Radovi* (1976)
11. Filip Potrebica, "Sisak za revolucije 1848", *Radovi* (1994)
12. Petar Korunić, "Jugoslavenska ideja u Hrvatskoj i Slovenskoj politici za revolucije 1848", *Radovi* (1981)
13. René Lovrenčić, "Prva ruska revolucija i građanska javnost u hrvatskoj," *Radovi* (1971)
14. Filmovi – *Land and Freedom; Che* (prvi dio)

IZBORNA LITERATURA

1. Povijest 12–19 (2008), odabrana poglavlja (reader)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 75% predavanja i sudjelovati u diskusijama.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

E-pošta

MUDRI

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno

E-pošta

MUDRI

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema ponavljanja kolokvija. Potrebno je osvojiti 50% na završnom ispitu za prolaz. Završni ispit je pisani ispit i nosi 30 bodova.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se

intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	11. 6. i 26. 6. u 10 sati
Jesenski izvanredni	6. i 13. 9. u 10 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. (1.03.)	Uvod
2. (8.03.)	Metodologija. Pojam i značaj revolucije u političkoj i društvenoj povijesti, sociologiji. Podjela revolucija prema nositeljima i ciljevima.
3. (15.03.)	Uvod u revolucije 18.-19. stoljeća. Američki rat za neovisnost, Francuska građanska revolucija 1789.
4. (22.03)	Građanske, socijalne i nacionalne revolucije i bune u prvoj polovini 19. stoljeća
5. (29.03)	Građanske, socijalne i nacionalne revolucije i bune u Srednjoj i Južnoj Americi prve polovine 19. stoljeća
6. (5.04)	Izvanredni ispitni rok Proljeće naroda 1848. značaj
7. (12.04)	Pariška komuna 1871. i začeci teorije socijalističke revolucije radničke klase Meksička revolucija i građanski rat u nastavcima
8. (19.04)	1. Kolokvij
9. (26.04)	Revolucionarne pobune, ratovi i prevrati na Balkanu početkom 20. stoljeća
10. (3.05)	Ruska građanska revolucija 1905. 1917. Oktobarska (socijalistička) revolucija i utjecaj Ruske revolucije na shvaćanje komunista o revolucionarnom ratu između dva svjetska rata.
11. (17.05)	Revolucije u Srednjoj Europi nakon Prvoga svjetskog rata 1918-1920.
12. (24.05)	Rat i revolucija u bivšoj Jugoslaviji, Kineska građanska revolucija, građanski rat i socijalističko-komunistička revolucija. Revolucija i politički legitimitet.
13. (24.05)	Kubanska revolucija i revolucije u Latinskoj Americi i Africi; Iranska vjerska revolucija; Revolucije 1989. i Arapsko proljeće
14. (7.06)	2. kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Školska praksa					
Studij	Diplomski studij povijesti					
Semestar	IV.					
Akademска godina	2017./2018.					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+45					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 10.15-12.00, uč. 450					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne					
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Ćutić Gorup					
Kabinet	447					
Vrijeme za konzultacije	Petkom nakon nastave od 12,00 do 13,15h					
Telefon	051 265 730					
e-mail	mcutic@ffri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Hospitacije, pokusna i ogledna predavanja, rad s mentorom. Praćenje oglednih predavanja i diskusije. Završna analiza nastavne prakse.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Očekuje se da će studenti nakon školske prakse:						
<ul style="list-style-type: none"> - razumjeti osnovnoškolski i srednjoškolski sustav RH - upoznati se sa školskom dokumentacijom i znati je koristiti - samostalno načiniti pripreme za predavanja - odrediti ciljeve i zadatke - primijeniti znanje iz kolegija nastavničkog modula - samostalno održati predavanje i primijeniti poznавanje različitih tipova sata - shvatiti važnost kreativnosti na satu - stići znanja o programiranoj, problemskoj i projektnoj nastavi povijesti, fleksibilnoj diferencijaciji u suvremenom načinu ocjenjivanja - upoznati se s metodologijom znanstvenih istraživanja u povjesnom obrazovanju. 						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
	x	x	x			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Vježbe			
x		x	x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohađanje nastave	0,5	/				
Kontinuirana provjera znanja 1 (Školska praksa u osnovnoj školi)	1	40				
Kontinuirana provjera znanja 2 (Školska praksa u srednjoj školi)	1	40				
Seminar	0,5	20				
UKUPNO	3	100				

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb, 1989.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo, Učenik – istražitelj prošlosti – Novi smjerovi u nastavi povijesti, Zagreb, 2000.

STRADLING, Robert, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb, 2003.

STRADLING, Robert, Multiperspektivnost u nastavi povijesti, Zagreb, 2005.

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, MZOŠ, Zagreb, 2008.

IZBORNA LITERATURA

BRATANIĆ, Marija, Mikropedagogija, Zagreb, 1993.

BRAJŠA, Pavao, Sedam tajni uspješne škole, Zagreb, 1995.

GROSS, Mirjana, Suvremena historiografija – Korijeni, postignuća, traganja, Zagreb, 1996.

PINGEL, Falk, UNESCO Vodič za istraživanje i reviziju udžbenika, Zagreb, 2000.

KLIPPERT, Heinz, Kako uspješno učiti u timu, Zagreb, 2001.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo - VUČETIĆ, Marko, Kakva danas treba biti nastava povijesti, Zbornik Mire Kolar, Zagreb, 2003.

BURKE, Peter, OČEVID - Upotreba slike kao povjesnog dokaza, Zagreb, 2003.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo, Oživjela Hrvatska – problemski priručnik, Zagreb, 2004.

SONTAG, Susan, Prizori tuđeg stradanja, Zagreb, 2005.

KOREN, Snježana - NAJBAR-AGIĆIĆ, Magdalena, Europska iskustva i kurikulum povijesti u obveznom obrazovanju, Metodika 15, vol.8, str. 321-343, Zagreb, 2007.

JENKINS, Keith, Promišljanje historije, Zagreb, 2008.

NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka, Uvod u studij povijesti: historiografski praktikum, Zagreb, 2008.

Odarvana udžbenička literatura iz: Katalog za osnovnu školu za šk. god. 2009./2010., MZOS.

Katalog za strukovnu školu za šk. god. 2009./2010., MZOŠ

Katalog za gimnaziju za šk. god. 2009./2010., MZOŠ

Časopis *Povijest u nastavi*, brojevi 1/2003. (str. 7-13, 61-64), 2/2003. (str. 140-148, 155-179, 189-220, 228-235) i 3/2004. (str. 9-36, 142-157, 164-213).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezatno. U slučaju preklapanja smije se izostati maksimalno 50 %.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglašnoj ploči Odsjeka i na web stranicama fakulteta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama fakulteta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	13. 6. 2018. u 14h, 27.6. 2018.u 14h
Jesenski izvanredni	5.9. 2018. u 14h, 12.9. 2018. u 14h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
9. 3.	Ocenjivanje u nastavi povijesti- izrada ispitnih zadataka
23. 3.	Terenska nastava- posjet brodu Galeb
6.4.	Zemljovid u nastavi povijesti
20.4.	Multiperspektivnost u nastavi povijesti
27.4.	Priprema za satove ponavljanja i sistematizacije u nastavi povijesti
11. 5.	Terenska nastava- posjet Pomorskom i povjesnom muzeju Hrvatskog primorja- radionice za učenike osnovnih škola u sklopu nastave iz povijesti
25.5.	Slika u nastavi povijesti
8.6.	Terenska nastava u nastavi povijesti Osvrt na školsku praksu u osnovnim i srednjim školama

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Antropologija u nastavi povijesti
Studij	Interni izborni kolegij NM – diplomski studij povijesti
Semestar	II.
Akademска godina	2017./2018.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak 10:15-12:00, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, engleskom
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović
Kabinet	447
Vrijeme za konzultacije	Srijedom 09:30-11:00, petkom 12:00-13:30
Telefon	265-728
e-mail	kjovanovic@ffri.hr, jovanovickosana@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Antropologija kao disciplina ostvaruje veliki utjecaj na razumijevanje problematika koje se javljaju kroz razna povjesna razdoblja, kao što su primjerice pitanja etniciteta, jezika, rase, rodnih razlika te društvenih staleža i sl. Sukladno tome, cilj ovog kolegija jest omogućiti studentima da kroz upoznavanje i kritički pregled raznih antropoloških ideja, znanstvenih i teorijskih pravaca, steknu vještine kritičke analize povjesnih, socioloških, etnografskih i etnoloških problematika, kao i onih kulturne povijesti, te osposobiti studente za oblikovanje i primjenu adekvatnih nastavnih strategija za poučavanje ovih sadržaja u nastavi povijesti.	
Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće:	
<ol style="list-style-type: none">1. Izvori i metode.2. Radionice.3. Istraživački projekt.4. Egzemplarna nastava povijesti.5. Terenska nastava povijesti.6. Jezik i obrazovanje.7. Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava.8. Mediji u nastavi povijesti.9. Problemska nastava povijesti.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog kolegija te uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, očekuje se da će studenti moći:	
<ol style="list-style-type: none">1. Interdisciplinarnim pristupom identificirati i tumačiti povjesne podatke otkrivajući društveni, politički, kulturni i ekonomski kontekst u kojem su nastali.2. Primjeniti znanje o antropološkim principima u nastavi povijesti kako bi kritičkim i kreativnim metodama te metodama aktivnog učenja mogli demonstrirati jedinstvenosti i različitosti ljudskog života, te društvenih, političkih, ekonomskih i kulturnih vrijednosti, struktura, procesa i obrazaca ponašanja.3. Steći kompetencije prosocijalnog mišljenja, te vještine poučavanja uvažavanja različitosti i tolerancije primjenom multiperspektivnog pristupa u obradi tema i problema vezanih uz etnicitet, jezik, rasu, rodne razlike, društvene staleže i dr. u nastavi povijesti na temelju analize slučajeva i učenja putem rješavanja problema.4. Primjeniti stečena znanja na sve nastavne oblike rada u nastavi povijesti.5. Koristiti metode egzemplarne nastave povijesti u poučavanju društvenih, političkih, kulturnih i ekonomskih problematika.6. Osposobiti se za kreativan pristup u pripremi nastave (intervju, debata, radionica, istraživački projekt) kod poučavanja navedenih sadržaja u nastavi povijesti.	

7. Osposobiti se za primjenu metoda otkrivanja i istraživanja u nastavi povijesti kojima se omogućava razumijevanje povijesti koje prelazi faktografsko znanje.

8. Predstaviti osnovne društvene vrijednosti u nastavi povijesti uz pomoć metoda poučavanja putem usmene predaje, terenske nastave, grupnog rada kao nastavnog oblika, filma i pisanih izvora.

9. Osposobiti se za izvođenje problemske nastave povijesti u kojoj se povjesno mišljenje razvija kroz upotrebu zadataka.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	0
Aktivnost na nastavi	0	5
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25
Terenska nastava	0,5	15
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Auge Marc, Prilog antropologiji savremenih svetova (pr. Ana A. Jovanović) (Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug, 2005.)
2. Barnard Alan, History and theory in anthropology (Cambridge: Cambridge University Press, 2003.)
3. Bošković Aleksandar, Kratak uvod u antropologiju (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2010.)
4. Erickson, Paul A., Murphy, Liam D., A history of anthropological theory (Peterborough: Broadview Press, 2001.)
5. Koren Snježana, Čemu nas uči povijest? Priručnik za nastavnike (Zagreb: Profil, 2015.)
6. Hylland Eriksen Thomas, Small places, large issues : an introduction to social and cultural anthropology (London; Ann Arbor, MI: Pluto Press, 2001.)
7. Stradling Robert, Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005.)

IZBORNA LITERATURA

1. Burke Peter, Junaci, nitkovi i lude : narodna kultura predindustrijske Evrope (pr. Borko Auguštin, Dunja Rihtman-Auguštin) (Zagreb: Školska knjiga, 1991.)
2. Eliade Mircea, Sveti i profano (pr. Božidar Petrač) (Zagreb: AGM, 2002.)
3. _____, Mefistofeles i androgini (pr. Ita Kovač) (Zagreb: Fabula nova, 2004.)
- Geertz Clifford, Lokalno znanje : eseji iz interpretativne antropologije (pr. Irena Matijašević) (Zagreb: AGM, 2010.)
4. Gross Mirjana, "Susret historije i antropologije," Narodna umjetnost 33 (1996.): 71-86.
5. Handbook of ethnography, ur. Paul Atkinson, Amanda Coffey, Sara Delamont, John Lofland, Lyn

Lofland (Los Angeles: SAGE Publications, 2007.)

6. Nationalism and ethnoscapes : history, culture and ethnicity in the formation of nations, ur. Athena S. Leoussi, Steven Grosby (Edinburgh: Edinburgh University Press, cop. 2007.)
7. Rapport Nigel, Overing Joanna, Social and cultural anthropology : the key concepts (London; New York: Routledge, 2003.)
8. Rihtman-Augustin Dunja, Etnologija naše svakodnevice (Zagreb: Školska knjiga, 1988.)
9. Odabrani članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- pismeno: a) oglasna ploča
- b) web stranice Odsjeka za povijest
- c) e-poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena sprječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani samostalni rad ostvaren kroz terensku nastavu, za pristup završnom ispitu.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.06.2018., 05.07.2018. u 9h
Jesenski izvanredni	03.09.2018., 10.09.2018. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
09.03.	Izvori i metode u antropološkom istraživanju kao dopuna nastavnom gradivu
16.03.	Radionica etnografije na osnovu usmene predaje - čovjek u društvenom, kulturnom i političkom kontekstu
23.03.	Istraživački projekt: genealogija i intervju u poučavanju društva i rodnih odnosa – obiteljske strukture, brak, rodni odnosi i razlike, seksualnost u povijesnom istraživanju
06.04.	Kolokvij 1
13.04.	Egzemplarna nastava povijesti kroz poučavanje politike i moći – političkih, društvenih i ekonomskih promjena u povijesti
20.04.	Odnos čovjeka i prirode kroz terensku nastavu – proizvodnja, potrošnja, razmjena i tehnološki napredak
27.04.	Jezik i obrazovanje
04.05.	Terenska nastava

11.05.	Kolokvij 2
18.05.	Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava
25.05.	Mediji kao oruđe za poučavanje religije, simbolizma i rituala
08.06.	Problemska nastava povijesti kroz proučavanje identiteta – etnicitet, nacija, manjine

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za samostalni rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Arhivska građa u nastavi suvremene povijesti
Studij	Diplomski studij povijesti
Semestar	II.
Akademска godina	2017./2018.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom od 12-13.30 (uč. 402)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	F-440
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom 12-13, 30; e-mailom po dogovoru
Telefon	
e-mail	ddukovski@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Ciljevi kolegija:

Upoznati studente s tehnikom, ciljevima i značajem manipulacije dokumentima i ostalom arhivskom građom u nastavi povijesti. Mogućnostima korištenja i načinima ugradnje u povjesne interpretacije. Cilj kolegija je pokazati načine korištenja arhivske građe u predmetu povijesti u sedmom i osmom razredu osnovne škole te u trećem i četvrtom razredu srednje škola vezano uz konkretnе tematske i nastavne jedinice. Upoznati studente o vrstama i značaju arhivske građe i način na koji će stećeno znanje prenijeti na učenike osnovnih i srednjih škola.

Kolegij nudi sustavno prikupljena znanja o vrijednosti korištenja arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te je koncipiran kao poduka studentima o arhivskoj građi te načinima prezentacije građe učenicima osmogodišnjih i srednjih škola i njihovom uklapanju u plan i program nastave povijesti s posebnim osvrtom na problem interpretacije i kritičke valorizacije građe.

Uvod u predavanje

Znanstveno istraživanje povijesti kao temelj interpretacijama i pisanja udžbenika povijest za osnovne i srednje škole. Arhivska građa kao osnovni predmet istraživanja i temelj objašnjavanja povjesnih događaja i procesa.

Prvi dio

- Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, Dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti
- Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe (dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnic i dr.
- Tehnika rada sa svakoj od vrsta arhivske građe, dostupnost i jezik. Primjeri rada s originalnim dokumentima, fotokopijom ili kopijom originala, utvrđivanje vjerodostojnosti, rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrdoma kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavljia i adrese, pisanje nadnevka, brzojavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, maticni listovi, način primjene
- Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti.
- Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene povjesne spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije.

U Prvom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Vrijednosni aspekti građe. Značajno je uskladiti rječnik prema starosnoj dobi i stupnju obrazovanja učenika. Ukloniti problematiku arhivalnoga istraživanja i arhivske građe kao izvora za povijest pojedinih razdoblja u povijesti civilizacije.

Drugi dio

6. Ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama
7. Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole)
8. Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci
9. Kritika dokumenata. Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba
10. Načini predstavljanje dokumenata, analiza, sinteza, prihvatanje spoznaje (u osmogodišnjim i srednjim školama)
11. Problem povezanosti spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti
12. Tehnika prezentacije
13. Metodički učinci
14. Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka)
15. Mogućnost i i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodicama), razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima.

U Drugom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Posebno obratiti pozornost na kritiku arhivske građe u iščitavanju povijesnih činjenica i procesa. Značaj povezanosti arhivske građe i njezina provjera u smislu rekonstrukcije događaja.

Tijekom trajanja kolegija bit će korištena arhivska građa iz hrvatskih, talijanskih i britanskih arhiva te objavljena arhivska građa.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će biti u stanju samostalno istraživati građu u povijesnim arhivima, pronaći primjere arhivske građe koje bi značajno mogle utjecati na bolje razumijevanja nastavne jedinice ili teme u procesu nastave povijesti. Studenti će biti sposobni samostalno kritički obraditi navedene vrste arhivske građe i prirediti ih za nastavu povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te ih prezentirati učenicima. Samostalno će moći prepoznavati vrste arhivske građe i načine njihove interpretacije učenicima razvijajući kod njih kritičku svijest o onome što se doista dogodilo i izvešće o onome što se dogodilo. Studenti će biti u sanju prenijeti svoje spoznaje o povezanosti i uklapanju znanstvenih spoznaja s već postojećim sustavima znanja. Dakle bit će u stanju objasniti razlike u interpretacijama povijesti određenih događaja te objasniti zbog čega do tih razlika dolazi. Naposljetku, upoznat će tehniku primjene arhivske građe (prezentacije) predviđajući metodičke učinke postupka. Ishodište je osposobiti studente da pripreme učenika na njihova vlastita istraživanja, potaknuti im znatitelju i kritičnost prema pisanoj građi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	/	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X	/	/	/

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,25	0
Samostalni rad	1,25	30
Kontinuirana provjera znanja 1	0,25	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,25	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Pristup popravku međuispita

Ne postoji

Samostalni rad

Samostalni rad se sastoji od analize arhivske građe, njegove didaktičke i metodičke prilagodbe prezentaciji određenim uzrastima učenika u osnovnim i srednjim školama u vidu priprema za konkretnu nastavnu jedinicu.

Završni ispit

Završni ispit se sastoji od usmenog iznošenja i obrazloženja samostalnog pismenog rada u trajanju od 20 min.

UKUPNA OCJENA USPJEHA:

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena:

OCJENA	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova

3 (C)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	
2 (D)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	
2 (E)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	
1 (FX)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova	

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Predavanja
- Darko Dukovski, Neki momenti razvoja fašističkog pokreta na Pazinštini u okvirima općeg razvoja »istarskog fašizma~ 1919-1929 (kroz komentare arhivske građe), Vjesnik istarskih arhiva, sv. 2-3, 1992-1993., 105-134
- Darko Dukovski, Atentat na britanskoga brigadira Roberta de Wintonu u Puli 10. veljače 1947., Časopis za suvremenu povijest 3/2010, Zagreb: IHP, 671-691.
- Dukovski, Darko, Habsburški popisi stanovništva kao izvor podataka za društvenu i ekonomsku povijest: Procesi modernizacije u Istri - usporedne statistike Kopra i Pule // Prvi moderni popis stanovništva u Istri: Il primo censimento demografico moderno in Istria: Prvi moderni popis prebivalstva v Istri / Kalc, Aleksej (ur.).
- Dukovski, Darko, Hrvatsko-slovenski odnosi i pitanje razgraničenja u Istri (1900.-2002.) // Slovensko-hrvatsko sosedstvo = Hrvatsko-slovensko susjedstvo / Darovec, Darko, Strčić, Petar (ur.). Kopar : Univerza na Primorsku, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales : Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2011.. Str. 47-66.
- Dukovski, Darko, Gospodarska i socijalna problematika u izvješćima i vizitacijama fašističkih čelnika u Istri 1925.-1931. u okvirima opće fašizacije istarskog društva. // Društvena istraživanja. 6-7 (1993.) , 4-5; 675-697 (članak, znanstveni), Kopar : Historia Editiones, 2012. Str. 333-356
- Dukovski, Darko, Povijesna ekspertiza tragedije na Vargaroli (Vergarolla - Pula) od 18. kolovoza 1946.. // Histrija: Godišnjak Istarskog povijesnog društva. I. (2011) , 1; 79-112 (članak, znanstveni).
- Dukovski, Darko, 11. Neki momenti razvoja fašističkog pokreta na Pazinštini u okvirima općeg razvoja istarskog fašizma 1919-1929. (kroz komentare arhivske građe) //Vjesnik Istarskog arhiva, 2-3 (1992/1993), str. 105-134 (članak, znanstveni).
- Arhivska građa i objavljeni izvori (prema potrebi)

IZBORNA LITERATURA

- Zakon o arhivskom gradivu i arhivima pročišćeni tekst zakona NN 105/97, 64/00, 65/09, 144/12
- Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva (NN63/04,106/07)
- Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, broju i strukturi stručnog osoblja arhiva (NN 65/04)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni pohađati 75% predavanja kao jedan od uvjeta izlaska na završni ispit.
Sudjelovanje u terenskoj nastavi u jednom od hrvatskih državnih arhiva.
Moraju izraditi samostalni rad na temelju arhivske građe

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
E-pošta
Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno
Pismeno
E-pošta
Telefonom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje **50 ocjenskih bodova** da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između **40 i 49,9 ocjenskih bodova** pripadaju kategoriji **FX** i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 50 do 59%)

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Ocjenjivat će se jedan međuispit koji ima za cilj utvrditi stupanj usvojenog znanja i tehnika rada s arhivskom građom. Međuispit će se sastojati od pisanja eseja temeljenog na konkretnoj arhivskoj građi koji podrazumijeva analizu građe i njezine moguće interpretacije u sklopu određene nastavne jedinice.

Završni ispit se polaže pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Ovo naročito vrijedi za seminarski rad. Prepisivanje i korištenje zabilješki ili knjiga za vrijeme pismenih kolokvija također je intelektualna krađa i sankcionirat će se poništavanjem kolokvija studenta i prijavom etičkom povjerenstvu.

Prepisivanje tijekom pisanja međuispita kažnjava se dodjeljivanjem 0 bodova prepisivaču, te prijavom etičkom povjerenstvu

Tijekom pisanja međuispita studenti moraju imati isključen mobitel, pisati kemijskom olovkom ili nalivperom čitkim rukopisom. Zbog mogućnosti vrlo široke manipulacije mobitelom, neuvažavanje ovog uvjeta povlači za sobom udaljavanje studenta/ice s međuispita, dodjeljivanje 0 ocjenskih bodova. Nerazumljiv rukopis ocijenit će se netočnim odgovorom.

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena sprječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka i na web stranicama fakulteta.

Odjava završnog ispita se mora izvršiti prema terminima ISVU-a

Studentska i profesorska evaluacija način praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proletjetni izvanredni	/
Ljetni	11. 6. i 26. 6. u 10 sati
Jesenski izvanredni	6. i 13. 9. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
5.3.	Uvodno predavanje: Znanstveno istraživanje povijesti kao temelj interpretacijama i pisanja udžbenika povijest za osnovne i srednje škole. Arhivska građa kao osnovni predmet istraživanja i temelj objašnjavanja povijesnih događaja i procesa.
12.3.	Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, Dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe (dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnic i dr.
19.3.	Tehnika rada sa svakoj od vrsta arhivske građe, dostupnost i jezik. Primjeri rada s originalnim dokumentima, fotokopijom ili kopijom originala, utvrđivanje vjerodostojnosti, rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrđama kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavla i adrese, pisanje nadnevka, brzozavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, matični listovi, način primjene
26.3.	Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti
30.3.	Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije.
9.4.	Kolokvij
16.4.	Ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama
23.4.	Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole)
7.5.	Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci
14.5.	Problem povezanosti spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti; Tehnika prezentacije; Metodički učinci
21.5.	Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka)
28.5.	Mogućnost i i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodicima), razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima
4.6.	Kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	DIPLOMATSKA POVIJEST 19.-20. ST.		
Studij	Diplomski studij povijesti – izborni kolegij		
Semestar	IV.		
Akademска godina	2017./2018.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 15,15-17, učionica 205		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Jedan dio materijala (knjige i video) je na engleskom jeziku i od studenata se očekuje sposobnost praćenja i čitanja uz pomoć nastavnika		
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Vjekoslav Perica		
Kabinet	439		
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom 10-12 i 17-18		
Telefon	051-265-638 (tajnica) 265-734 (Prof.VP)		
e-mail	vperica@ffri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Pregled povijesti međunarodnih odnosa od 17. do 20. stoljeća. Razumijevanje i usporedna analiza svjetskih poredaka od Vestfalskog mira do međunarodnog sustava današnjice. Povijest nastanka sustava država i normi odnosa među njima dakle, međunarodnog poretku, međunarodnog sistema i svjetske organizacije i međunarodnih organizacija sve do ideje međunarodne zajednice i institucionalizacije sustava ljudskih prava. Od Vestfalskog mira i Bečkog kongresa do Pariza, Jalte, OUN, Hladnog rata i posthладnoratovske ere. Kolegij će posebno istraživati prirodu, povijesti kontekst i institucionalizaciju međunarodne politike i međunarodnih odnosa, ulogu velikih sila, imperijalizam i kolonijalizam, ideje i forme svjetskog poretku, međunarodnih organizacija, ljudska prava, međunarodno pravo, svjetski ratovi i regionalni sukobi, stabilizacije međunarodnih odnosa poslije velikih ratova, mirno rješavanje međunarodnih konfliktaka.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se od studenata da prepoznaju, prihvate činjenice s razumijevanjem. Da kritički mogu prikazati i prosuditi povjesne okolnosti, ideje i vrijednosti iza svakog svjetskog poretku. Da su u stanju usmeno i pismeno prikazati stečeno znanje.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE			
UDIO U ECTS BODOVIMA			
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	0.5	10	
Kontinuirane provjera znanja 1,2,3	2,5	30+30+30	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome			

ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)		od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)		od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)		od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)		od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)		od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)		od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)		od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Henry A. Kissinger, Diplomacija; prevele Jasna Grubić, Vesna Tomić; Zagreb: Golden marketing, 2000 (dostupno 5 primjeraka u fakultetskoj knjižnici i dva u sveučilišnoj).

2. Rezime predavanja i zabilješke o knjigama i video materijalu prikazanom kroz usmene kolokvije.

IZBORNA LITERATURA

Raymond Aron. *Mir i rat među narodima*; s dosad neobjavljenom uvodnom riječju autora; prevela Bosiljka Brlečić ; redakcija Radule Knežević Impresum: Zagreb: Golden marketing, 2001. (2 primjeraka u sveučilišnoj knjižnici).

VIDEO I DOKUMENTARNI FILM – posebna lista

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Ne vodi se formalna evidencija o pohađanju ili „ukazivanju“ u učinoci, ali se vrednuje **AKTIVNOST U NASTAVI -- 10 BODOVA**. To se naročito odnosi na **poštivanje rokova za kolokvije i pravovremena izvedba kolokvija ili predaja eseja nastavniku na određeni datum bez kašnjenja i odlaganja, to su najvažnije aktivnosti u nastavi**. Glede ostalih aktivnosti, važno je sudjelovati (ne pobijediti, nego sudjelovati!) u raspravi, odnosno odgovoru ili reagiranju na pitanja i teme koje potakne nastavnik. Slobodno se izrazite, govorite smisleno i u kontekstu onog sto radimo na nastavi, mirno obrazložite svoju tezu i poštujte drukčije perspektive ostalih sudionika u raspravi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA I KOMUNIKACIJA STUDENT-NASTAVNIK:

Elektronska pošta email (najbolje nastavnikov fakultetski email vperica@ffri.hr, konzultacije u uredu nastavnika na fakultetu, sustav Merlin, tajnica Odsjeka, studentski predstavnici godine i grupni email godine: zajednički email 1. godine povijesti je "povijest1718@gmail.com"; zajednicka e-mail adresa studenata II. godine diplomskog studija povijesti povjesnicari1316@gmail.com;

Adrese za komunikaciju OBAVEZNO PROVJERAVATI NAJMANJE DVA PUTA TJEDNO, dakle zajednički email godine i sustav Merlin i s tim započeti NAJMANJE DVA TJEDNA PRIJE REDOVNOG POČETKA NASTAVE! OVAJ NASTAVNI PLAN IMATI UZA SE CIJELI SEMSETAR!

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Varijanta 2. (bez završnog ispita) kroz kontinuirane provjere znanja u tijeku nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Dakle, **Umjesto jednog, tradicionalnog, obično usmeno završnog ispita, uspjeh studenata će se ocijeniti kroz 3 kontinuirane provjere znanja (međuispiti ili kolokviji, usmeni i pismeni) tijekom nastave odnosno u slučaju 3. kolokvija u prvom ispitnom roku:**

1. KOLOKVIJ (PISMENI I USMENI) – 30 bodova. Napisati na 3-5 stranica (font Times Roman 12 s proredom 1,5) prikaz knjige obavezne literature (Kissinger) i dodatnog video materijala. Sudjelovati u razgovoru o tome. **Za prikaz knjige uzeti samo prvi dio knjige koji tematizira povijest svjetskih poredaka i međunarodne diplomacije do 2. svjetskog rata!** To je otprilike prvih sedam poglavlja prema izdanju koje ja imam možda vaše bude neka druga varijanta ali provjerite teme: dakle od

uvodnog poglavlja o Ruzveltu i Wilsonu te slijedećih o diplomaciji ranog novog vijeka i Bečkog kongresa pa preko Mirovne konferencije u Parizu 1919 do Drugog svjetskog rata.

2. KOLOKVIJ (USMENI) – 30 bodova. Pripremiti 15 minutnu (maksimum 15 minuta) **usmenu prezentaciju zadanog teksta**, knjige, dijela knjige, video materijala odnosno dokumentarnog filma. Dozvoljen power point, ali ne čitati referate nego predavati i objašnjavati pred zainteresiranom publikom koja ipak o tome ne mora ništa znati tako nastojte biti informativni i jasni.

3. KOLOKVIJ 30 bodova (DNEVNIK NASTAVE I PISMENI KRITIČKI OSVRT NA KOLEGIJ). Napisati sažetak **svega obrađenog od prvog do zadnjeg tjedna na nastavi i kritički osvt na kolegij i ovaj način rada, što ste novo naučili, što vas je najviše interesiralo, što vam je ostalo nejasno i što predlažete kako da se dalje unaprijedi kolegij.** Prvo dajete jedan dnevnik rada po datumima i temama, na kraju kritički osvt na kolegij. To je dokument na oko 5-6 stranica (u wordu ili pdf-u s 1,5 proredom uredno i uz ime i prezime te broj stranice). SPOMENUTI TEME NASTAVNIKOVIH PREDAVANJA, NAPOSE TEZE I TEME KOJE JE NAGLASIO. Također dajte opis SVIH USMENIH PRIKAZA I PREZENTACIJA knjiga te kratke prikaze i komentare DOKUMENTARNIH FILMOVA ODNOSEN Video MATERIJALA OBRAĐENIH NA NASTAVI i rasprave poslije toga ako je bilo.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. i 27. lipnja
Jesenski izvanredni	3.i 10. rujna

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
8. ožujka.	Nastavni plan; podjela tema i zaduženja, studijske grupe, raspored prikaza
15. ožujka	Pregled teorija međunarodne politike: Idealizam i realizam; Tridesetogodišnji rat; Vestfalski mir i prvi svjetski sustav suverenih država; Diplomacija makijavelističkog i rišeljeovskog tipa;
22.i 29. ožujka	Napoleonski ratovi i Bečki kongres. Diplomatska revolucija u Beču; 100 godina mira u Evropi, novi međunarodni poredak do 1. svj. rata. Usporedbe bečkog i Vestfalskog poretka
5. travnja	1KOLOKVIJ. Poslati ili predati pismene komentare i rasprava.
12.i 19. travnja	1 svj. rat; Mirovna konferencija u Parizu; Woodrow Wilson, idealizam, Liga naroda i samoodređenje naroda; Versajski ugovor; Međuratni poredak.
26. travnja	2. KOLOKVIJ – usmeni prikazi knjiga 1 grupa. Nastavak predavanja
3. svibnja	2. KOLOKVIJ Nastavak prikaza knjiga i video materijala (USMENI KOLOKVIJ) 2. grupa.
24. svibnja.	2. KOLOKVIJ Prikazi knjiga.
7. lipnja.	2. KOLOKVIJ Prikazi knjiga. Zaključak, Rezime kolegija. UPUTE ZA 3 KOLOKVIJ.
14.lipnja	3 KOLOKVIJ. Ispitni rok. Poslati emailom nastavniku 3. KOLOKVIJ najkasnije do 12 sati podne